

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí v Bratislave 22. októbra 2008 v trestnej veci obžalovaného **P. H. pre trestný čin podvodu** podľa § 250 ods. 1, ods. 5 zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.), o odvolaní, ktoré podal obžalovaný proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. marca 2007, sp. zn. 5T 1/2005, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. c/ zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. por.) napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave **sa zrušuje.**

Podľa § 259 ods. 1 Tr. por. vec **sa vracia** tomuto krajskému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu **znovu prejednal a rozhodol.**

O d ô v o d n e n i e :

Uvedeným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave ako súdu prvého stupňa obžalovaný P. H. bol uznaný za vinného zo spáchania trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

ako predseda predstavenstva akciovej spoločnosti A.. 27. júna 2002 v Bratislave podvodným spôsobom vylákal od a.s. S. pôžičku 6 000 000 Sk v hotovosti, pričom za ňu mal ručiť strojovým zariadením uskladneným v spoločnosti s ručením obmedzeným A.. na základe kúpnej zmluvy s finančným vysporiadaním najneskôr desať dní po 15. auguste 2002;

k vráteniu pôžičky firme S. nedošlo a pri prevzatí strojového zariadenia sa zistilo, že toto vo firme U. nie je, ale patrí A.;

čím a.s. S. spôsobil škodu 6 000 000 Sk.

Krajský súd za to uložil obžalovanému podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. trest odňatia slobody na päť rokov, na jeho výkon tohto podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. zaradil do prvej nápravno-výchovnej skupiny a podľa § 228 ods. 1 Tr. por. tohto zaviazal tiež k náhrade škody v prospech poškodenej firmy v sume 6 000 000 Sk.

Proti rozsudku krajského súdu podal obžalovaný odvolanie, ktorým sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci súdu prvého stupňa. Obžalovaný poukázal na nedostatky v dokazovaní, resp. jeho jednostranné hodnotenie; uviedol pritom aj ďalšie dôkazy, vykonanie ktorých považuje za nevyhnutné v záujme zistenia skutkového stavu. Výsledkom tohto dokazovania by mal byť potvrdený názor obžalovaného, že nekonal v podvodnom úmysle, ale že ide o obchodnoprávny vzťah.

Najvyšší súd postupujúci v intenciách § 564 ods. 4 teraz účinného Trestného poriadku (zák. č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov) ako súd odvolací primárne konštatoval, že odvolanie je prípustné (§ 245 ods. 1 Tr. por.) a že nezistil dôvod na rozhodnutie podľa § 253 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por.; v zmysle § 254 ods. 1 Tr. por. preto preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, ako aj jemu predchádzajúce konanie, prihliadajúc pritom aj na nedostatky odvolaním nevytýkané, pričom dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Obžalovaný v doterajšom konaní tvrdil, že nekonal v úmysle uviesť poškodenú firmu (S.) do omylu a obohatiť sa na jej úkor. Tvrdil, že poškodená strana vedela o skutočnom vlastníkovi strojového zariadenia, ktorým bolo ručené za pôžičku.

Obžalovaný súdu na dôkaz reálnosti svojej verzie predložil kópiu svojho listu datovaného dňom 29. júla 2002 adresovaného predsedovi predstavenstvu poškodenej firmy, v ktorom s poukazom na zmluvu o pôžičke z 27. júna 2002 a prijaté závery na rokovaní zmluvných strán zasiela ako prílohy kópiu zmluvy zo 16. mája 2002 uzavretej medzi ním a A. ako aj splátkový kalendár.

Obžalovaný za dôvod nesplatenia pôžičky poškodenej firmy označil vypovedanie zmluvy firmou L., ktorá bola uzavretá 16. mája 2002 medzi ňou a firmou B. (o leasingu

strojov), resp. aj dodatku zmluvy; tento krok označil za bezdôvodný. Ďalším F. vzniknutého stavu podľa obžalovaného je aj to, že medzi firmou B. a firmou S. existovali rôzne pohľadávky, ktoré chcel započítať aj na konto prevzatej pôžičky v sume 6 000 000 Sk.

Týmto tvrdeniam obžalovaného nebola venovaná patričná pozornosť, hoci ich objasnenia môžu mať vplyv na posúdenie úmyslu obžalovaného, že totiž (podľa obžaloby) už pri uzavretí zmluvy o pôžičke 27. júna 2002 konal v podvodnom úmysle. Existenciu takého úmyslu pri trestnom čine podvodu spáchaného pôžičkou je potrebné zistiť už v štádiu začatia predmetného skutku; neskoršie nesplatenie pôžičky z titulu nedoriešených obchodnoprávných vzťahov medzi účastníkmi (pôžičky), resp. aj medzi ďalšími subjektmi (vznik platobnej neschopnosti) nie je možné bež ďalšieho pripočítať v neprospech osoby obžalovanej zo spáchania podvodu.

V rozhodovanej veci situácia medzi obidvomi aktérmi pôžičkového (resp. quasipôžičkového) vzťahu nie je jednoznačne objasnená.

Poškodená firma, resp. svedkovia z jej okruhu tvrdili, že obžalovaný ich uviedol do omylu tvrdením o vlastníctve predmetného strojového zariadenia firmou B., čo nezodpovedalo realite.

Je potrebné akcentovať výpoveď svedka Ing. J. F., že celá transakcia začala na podnet K. K., v tej dobe osoby významne podnikajúcej v danej oblasti. Jemu (Ing. F. ako predstaviteľovi firmy S.) ponúkol predaj strojového zariadenia od s.r.o. B. zastupovanej obžalovaným. Za poškodenú firmu potom zmluvu podpisom uzavrel aj Ing. F. Z., vtedy vedúca osobnosť tejto spoločnosti, ktorý podľa výpovede svedka Ing. J. F. mal mať vedomosť o vlastníckych vzťahoch pokiaľ ide o predmetné strojové zariadenie; svedok Ing. Z. sa k tejto otázke nevyjadril jasne.

Je potrebné tiež akcentovať aj výpoveď svedka K. K., ktorý uvádzal, že iniciatíva k transakcii vzišla od obžalovaného, on sám len sprostredkoval jeho stretnutie s Ing. Z. a ďalším významným činiteľom poškodenej firmy Ing. R. V.; o ďalších veciach mal rokovať s nimi priamo obžalovaný.

Svedok Ing. V. (rovnako ako svedok Ing. F. a nepriamo tiež svedok Ing. Z.) však vypovedal, že predmetnú technológiu priamo ponúkol na predaj K. K.. Bolo pritom preukázané (svedok JUDr. R. H.), že tieto strojové zariadenia patrili firmám, ktorých hlavným činiteľom bol práve K. K..

Tieto okolnosti je potrebné hodnotiť z hľadiska postavenia obžalovaného v rámci celej transakcie a z pohľadu záverov o jeho úmysle uviesť iného do omylu a tak sa obohatiť na cudzí úkor. Rovnako je potrebné hodnotiť aj to, že Ing. Z. motivoval účasť poškodenej firmy na transakcii aj zastavením K. K. v odbore. Svedok Ing. F. pritom tiež uviedol, že bol oslovený aj K. K. s tým, že chce oživiť a odkúpiť spoločnosť B. a že poškodenej firme následne odpredá technológiu na výrobu mäsových výrobkov.

Výpoveď svedka K. je potrebné zohľadniť aj z iného pohľadu, že totiž priniesol ako osoba činná v danom odbore aj pohľad na obchodné praktiky. Svedok totiž uviedol, že pri obdodných zmluvách sa partneri navzájom kontrolujú, a preto vyslovil názor, že poškodená firma (jej činitelia) musela vedieť o režime leasingu vo vzťahu k predmetnej technológii.

Odvolačný súd tiež poznamenáva, že podľa výroku napadnutého rozsudku obžalovaný mal vylákať od poškodenej firmy 6 000 000 Sk ako pôžičku. Podľa textu zmluvy z 27. júna 2002 však jej predmetom je prevod vlastníctva za odplatu (technológie) firmy B. na poškodenú firmu dňom uzavretia zmluvy. Vyplatená suma 6 000 000 Sk predstavuje podľa zmluvy len zálohu, pričom však cena predmetu zmluvy je stanovená na tú istú sumu. Javí sa, že ide o kúpnu zmluvu, ktorá by mohla kryť vlastne pôžičku, ako o tom svedčia jej ďalšie ustanovenia (záväzok predávajúceho – obžalovaného – o spätnom odkúpení technológie do 15. augusta 2002, s faktickou sankciou pre predávajúceho 100 000 Sk v prípade neuskutočnenia spätného odkupu zariadenia v tejto lehote, v prípade ak táto zmluva právne nesprávne kryla len faktickú pôžičku, táto suma by sa dala vykladať ako dohodnutý úrok). Týmto okolnostiam nezodpovedá potom publikované zistenie súdu prvého stupňa, že predmetná technológia predstavovala ručenie za pôžičku. Vyjasnenie naznačených právnych otázok musí mať odraz aj v rozhodnutí súdu v merite veci.

Nepreskúmaná zostala tiež ďalšia časť obhajoby obžalovaného, totiž preukazovanie a nezatajovanie leasingového režimu predmetného strojového zariadenia listinami,

ktoré podľa dôkazu predloženého obžalovaným mali byť poškodenej firme doručené 9. augusta 2002 spolu so sprievodným listom datovaným dňom 29. júla 2002. Krajský súd sa v tomto smere uspokojil len s konštatovaním že táto písomnosť u poškodenej firmy sa neevидуje a že jej doručenie nie je podstatné, lebo sa tak stalo až 9. augusta 2002, teda po uzavretí zmluvy 27. júna 2002 a prevzatí sumy 6 000 000 Sk obžalovaným. Tento záver nie je relevantný, lebo doručenie písomností poškodenej firme (túto možnosť bolo potrebné preverovať aj ďalšími dôkazmi) by dávalo určitú dimenziu obhajobe obžalovaného, že totiž firma S. bola informovaná o vlastníctve predmetných strojných zariadení. Vyplýva to z textu sprievodného listu, ktorý sa odvoláva jednak na zmluvu uzavretú 27. júna 2002 a jednak na prijaté závery na rokovaní zmluvných strán; z tohto pohľadu nie je nelogické, že písomnosti mali byť doručené až po uvedenom dátume.

Verdikt krajského súdu o spáchaní trestného činu podvodu obžalovaným teda nie je úplne jednoznačný najmä z hľadiska preverenia jeho obhajoby a zistenia jeho úmyslu už pri uzavretí zmluvy z 27. júna 2002. Nejasnosť a neúplnosť skutkových zistení napadnutého rozsudku, nevyrovnanie sa súdu prvého stupňa so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie (§ 258 ods. 1 písm. b/ Tr. por.), resp. pochybnosti o správnosti skutkových zistení a na objasnenie veci je potrebné dôkazy opakovať či vykonávať ďalšie, čo v odvolacom konaní by vlastne nahrádzalo činnosť súdu prvého stupňa (§ 258 ods. 1 písm. c/ Tr. por.), sú dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku.

Najvyšší súd takto rozhodol a keďže je vo veci potrebné prijať nové rozhodnutie, v zmysle § 259 ods. 1 Tr. por. vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 22. októbra 2008

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová